

що дозволяє не тільки робити замовлення, а і спостерігати за роботою кухарів, обирати оформлення столу, музичний супровід, грати у комп'ютерні ігри під час очікування замовлення тощо. Виробничо-технологічні інновації: встановлення на підприємствах РГ пароконвектоматів, що дозволяють замінити відразу декілька видів технологічного та теплового обладнання - плити, жарильні шафи, котли, фритюрниці тощо; розробка рецептур фірмових страв та технологій їх виробництва. Науково-технічні інновації, пов'язані з впровадженням нової техніки, полегшують роботу персоналу підприємств (наприклад, введення в експлуатацію нових касових апаратів, що мають додаткові інформаційні функції; встановлення посудомийних машин тощо). Організаційно-управлінські інновації стосуються організаційної структури, а також процесів управління персоналом та діяльності різних підрозділів підприємств [3]. Приклади цього різновиду інновацій: створення контактних груп на підприємствах для підвищення ефективності обміну інформацією між різними категоріями персоналу; запровадження автоматизованих систем управління (АСУ).

Ключовими передумовами для вибору підприємствами ресторанного господарства стратегії інноваційного розвитку є наявність на них достатньо потужного інноваційного потенціалу або достатніх обсягів фінансових коштів і належного рівня інтелектуального капіталу для проведення ефективного трансферу технологій та аутсорсингу функцій менеджменту інновацій [4].

Періодичні рекомбінаційні та постійні модифікаційні інновації нині є конкурентними перевагами практично для будь-якого типу підприємства ресторанного господарства, а ресторанам і барам класів "люкс" та "вищий", кафе з обслуговуванням офіціантами взагалі іноді доцільно вдаватися до радикальних інновацій [5].

Таким чином, аналіз початкових умов для здійснення інноваційної діяльності призводить до висновку про необхідність систематизації процедури управління інноваційними проектами в ресторанному бізнесі, актуальні методи інноваційного управління, коректний механізм формування портфеля інноваційних проектів і методика відбору проектів в портфель, а також проведення критеріальних оцінок за підсумками впровадження нових методів управління інноваційними проектами.

Список літератури: 1. П'ятницька Г. Т. Вплив інноваційних змін на діяльність підприємств ресторанного господарства / Г. Т. П'ятницька, Н. О. П'ятницька // Економіка розвитку. 2013. № 1 (65). С. 122-126. 2. Найдюк В. С. Інновації в системі управління підприємствами ресторанного господарства / В. С. Найдюк // Сталий розвиток економіки. — 2012. - № 2. С. 228-233 3. П'ятницька Г. Т. Екстернальні та інтернальні інновації у сферах торгівлі та ресторанного господарства / Г.Т. П'ятницька, О.М. Григоренко // Торгівля та готельно-ресторанний бізнес: інноваційний розвиток в умовах глобалізації : тези Всеукр. наук.-практ. конф., 20 квітня 2012 р. : у 2-х ч. — Ч. 1. — Х. : ХДУХТ, 2012.- С. 194-195. 4. Жамнова Е.П. Инновации в ресторанном бизнесе/ Экономика, налоги, право, 2011, №2. 5. Гулиева А.Ю. Предприятия сферы услуг как объекты инновационного управления. // Издательство ОАО «Иткор». Аналитический журнал «Риск: Ресурсы, Информация, Снабжение, Конкуренция». Вып. №4/2009 . С.204-208. 6. Мережа роздрібної торгівлі та ресторанного господарства підприємств на 1 січня 2013 року: стат. бюл. - К. : Державна служба статистики України, 2013. — 123 с.

РОМАНЧИК Т.В., канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та маркетингу, м. Харків, НТУ «ХПІ»

АНАЛІЗ СТАНУ НАУКИ В УКРАЇНІ

Економічний розвиток країни знаходиться у прямій залежності від стану її інноваційної активності, яка, в свою чергу, певним чином пов'язана з підготовкою

наукових кадрів та їх науковою діяльністю. Будь-яка держава, в якій не створюються гідні умови для праці вчених, приречена на відставання у науково-технічному розвитку та втрату свого статусу.

Традиційно Україна вважалася державою з вагомим науковим потенціалом, але економічні й геополітичні процеси, що відбуваються, негативним чином вплинули на розвиток її інноваційної діяльності.

Підсумки дослідження показників діяльності України за останні роки свідчать, що наукоємність промислового виробництва в Україні зараз не перевищує 1 %, що у десятки разів менше за світовий рівень. Це стає цілком зрозумілим, якщо звернути увагу на цифри, які характеризують фінансування вітчизняної науки. Для нормального функціонування наукових установ необхідні відрахування на їх потреби в розмірі 0,9% ВВП. У 2015 році бюджетне фінансування науки в Україні здійснювалось на рівні 0,2% ВВП. Сьогодні загальна сума фінансування науки в Україні становить менше 5 млрд грн. За межами фінансування опинилася велика кількість наукових проектів у вищих навчальних закладах, що сприяє відтоку молодих науковців та талановитої молоді. Питомі витрати на наукові дослідження в розрахунку на одного науковця в Україні сьогодні майже втричі менші, ніж у Росії, у 18 разів – ніж у Бразилії, в 34 – ніж у Південній Кореї і більш як у 70 разів менші – ніж у США. Якщо порівнювати ситуацію, що склалася в Україні, з нормами світової цивілізації, то у Євросоюзі наука сьогодні отримує фінансування приблизно 3% від ВВП, а в Ізраїлі та Швеції – 4% ВВП.

За думкою експертів, нинішній рівень фінансування наукових установ і наукових програм в Україні впав до показника слаборозвинених країн Африки. Як наслідок – за період з 1990 р. кількість працівників інноваційної сфери в Україні зменшилась більше ніж в 3 рази, тоді як у США та Західній Європі цей показник збільшився вдвічі. За цей період освоєння нових видів техніки знизилось у 14 разів. За даними 2014 року в країні за рахунок впровадження інноваційних технологій приріст ВВП склав лише 0,7%, тоді як в розвинених країнах він досягає 90%.

За період з 2000 р. спостерігається зниження питомої ваги обсягу виконаних науково-технічних робіт у внутрішньому валовому продукті, скорочується кількість отриманих охоронних документів у Державній службі інтелектуальної власності України.

І хоча кількість наукових співробітників в Україні за останні роки збільшилась, спостерігається деяке їх перегрупування за типами організацій, де працюють доктори та кандидати наук. За даними досліджень, у порівнянні з показниками 2000 р. кількість докторів наук збільшилась майже в 1,5 рази, при цьому майже без змін залишилась кількість докторів наук за цей період в науково-дослідних інститутах, апараті управління міністерств та відомств, інших організаціях та підприємствах. В 1,5 рази зменшилась кількість наукових працівників цього рівня в промислових підприємствах та науково-виробничих об'єднаннях. Разом з тим, спостерігається приріст кількості докторів наук, забезпечений працівниками вищих навчальних закладів, серед яких кількість докторів збільшилась майже в 2 рази. Це є свідченням того, що наука наразі все більше відривається від виробництва.

Враховуючи вкрай складну економічну та політичну ситуацію, що склалася останнім часом в Україні, можна стверджувати, що держава не тільки не сприяє розвитку, але зовсім не звертає уваги до проблем науки.